

Technická směrnice

č. 30 - 2011

kteřou se stanovují požadavky a environmentální kritéria pro propůjčení ekoznačky

Lepenka a karton ze sběrového papíru a výrobky z nich

Lepenky a kartony jsou kategorií výrobků vyráběnou ve velkém rozsahu a ve velmi pestrém sortimentu. Použití sběrového papíru jako vstupní suroviny při výrobě těchto druhů papíru není sice novinkou, ale rozšíření jeho objemového množství v zanašce a rozšíření tohoto použití, případně jeho zavedení pro další výrobky, je přínosem pro životní prostředí. Zpracování sběrového papíru snižuje objem pevných odpadů přibývajících každoročně na skládkách.

Cílem požadavků a kritérií stanovených pro udělení ekoznačky je zejména podporovat:

- snižování dopadů na životní prostředí a přírodní zdroje,
- snižování škod na životním prostředí a rizik spojených s využíváním energie (globální oteplování, acidifikace, poškozování ozónové vrstvy, vyčerpávání neobnovitelných zdrojů) snižováním spotřeby energie a souvisejících emisí do ovzduší,
- snižování škod na životním prostředí a zdraví a rizik spojených s používáním nebezpečných chemických látek,
- informování spotřebitele o tom, že má při nákupu a užívání dát přednost ekologicky šetrnějším výrobkům.

Cílem ekoznačení je poskytovat spotřebitelům takové informace, které jim umožní vybírat si mezi výrobky ty nejméně škodlivé pro životní prostředí. Smyslem ekoznačení je stimulovat environmentálně příznivější vývoj výrobků.

1 Definice pojmů

Pro účely této technické směrnice:

- 1.1 Karton - je tužší papír tvořící přechod mezi papírem a lepenkou, nejčastěji s plošnou hmotností 150 g.m⁻² až 250 g.m⁻². Může být jednovrstvý nebo vícevrstvý. Vyrábějí se kartony např. tiskové, fotografické, pro výrobu skládaček, krabic a krabicových přířezů, skupinových a přepravních obalů o vyšší plošné hmotnosti nebo kartony pro výrobu lepenky.
- 1.2 Lepenka - je papír o vyšší plošné hmotnosti, zpravidla nad 250 g.m⁻². Vyrábí se na lepenkovém stroji, který umožňuje výrobu v několika vrstvách s různým vlákninovým složením a v různých barvách. Z mnoha druhů lepenky je pro ilustraci a pro účely této směrnice definována jen lepenka tvrdá.

- 1.3 Lepenka tvrdá - lepenka s velkou objemovou hmotností, s uzavřeným hladkým nebo leštěným povrchem, tuhá, nelámavá a neštěpivá. Používá se např. k výrobě kancelářských potřeb, pořadačových desek, archivních krabic nebo k výrobě skupinových a přepravních obalů.
- 1.4 Lepenka vlnitá - obalový materiál vyráběný slepením jedné až tří vrstev zvlněného papíru s jednou až pěti vrstvami plochého kartonu nebo papíru. Ke slepení se používají většinou vodné roztoky speciálních škrobových lepidel. Při lepení jsou nanášeny na vrcholy vln.
- 1.5 Sběrový papír
- a) za sběrový papír jsou považovány všechny třídy sběrového papíru nakupované výrobcem od externích organizací zabývajících se sběrem či úpravou druhotných surovin a o jejichž dodávce je ověřitelný doklad,
- b) za sběrový papír je také považován rovněž zpracovatelský odpad, tj. odřezky, odpady a výmět papíru, kartonu a lepenky, vzniklý při jejich zpracování a papír, karton a lepenka a výrobky z nich s vadami, které znemožňují jejich použití pro daný účel, získané od externí organizace nebo jiné výrobní jednotky téže organizace. O jejich získání musí být předložen ověřitelný doklad.
- 1.6 Recyklace sběrového papíru - recyklací se rozumí opětné využití těch komponentů sběrového papíru, které jsou vhodné pro výrobu nových papírů s obsahem sběrového papíru.
- 1.7 Zanáška - souhrn vstupních surovin. Udává se v procentech.

2 Vymezení kategorie

Tato směrnice platí pro lepenku, vlnitou lepenku a karton o různé plošné hmotnosti od 100 g.m⁻², vyrobené převážně ze sběrového papíru a výrobky z nich (např. archivní krabice, kancelářské pořadače nebo obaly).

3 Základní požadavky

- 3.1 Výrobky musí splňovat požadavky na bezpečný výrobek ve smyslu zákona č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále musí splňovat požadavky platných bezpečnostních, zdravotních, hygienických a jiných předpisů, včetně předpisů a norem týkajících se ochrany životního prostředí, vztahujících se na výrobek a jeho výrobu, zejména:
- zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů,
 - zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů,
 - zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů,
 - zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
 - zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů,
 - zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů.

Posuzování a ověřování: Žadatel, výrobce nebo dovozce prokáže písemným čestným prohlášením, že s ním není vedeno správní řízení za porušování legislativních předpisů týkajících se životního prostředí a prohlášením o dodržování ekologických zásad při výrobě předmětného výrobku.

- 3.2 Lepenka a karton a výrobky z nich musí splňovat parametry příslušných technických norem, jsou-li vydány. Výrobky přihlašované žadatelem k hodnocení pro udělení ekoznačky musí být svými užitnými vlastnostmi minimálně srovnatelné s obdobnými výrobky své kategorie.

Posuzování a ověřování: Žadatel prokáže přesvědčivým způsobem, např. písemným čestným prohlášením doloženým doklady o technologii výroby.

4 Specifické požadavky a environmentální kritéria

4.1 Výrobek musí v zanášce obsahovat minimálně 80 % sběrového papíru.

4.2 Během výroby nesmějí být použity látky toxické nebo vysoce toxické ve smyslu zákona č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. To se týká i použití barvicích prostředků (kdy nesmějí být použita žádná azobarviva, která mohou odštěpovat aminy, ani barvicí prostředky, které obsahují rtuť, olovo, kadmium nebo sloučeniny šestimocného chrómu).

Při výrobě nesmí být běleno chlórem ani jeho sloučeninami.

4.3 Výrobek musí být plně recyklovatelný.

4.4 Obalové prostředky a jejich značení

Obaly použité na spotřební a přepravní balení musí být recyklovatelné nebo při zneškodnění bez rizik. Na obalech musejí být uvedeny pokyny a informace o správném způsobu nakládání s použitým obalem v souladu se zákonem č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů. Nepřípustný je obal z PVC.

4.5 Snížení znečišťování odpadních vod

Celkové množství papírenského odpadu vypouštěného po zpracování do vody se vypočítá jako součet veškerého odpadu z jednotlivých etap výroby papíru a nesmí překročit:

- 30 kg chemické spotřeby kyslíku (CHSK) na tunu vyrobeného papíru

- 0,30 kg absorbovatelných organických halogenových sloučenin (AOX jako Cl) na tunu vyrobeného papíru

4.6 Snížení znečišťování ovzduší

Celkové emise do ovzduší se vypočítají jako součet emisí z jednotlivých etap výroby papíru a nesmí překročit:

- 1,5 kg sloučenin síry na tunu vyrobeného papíru (emise z výroby elektřiny nejsou zahrnuty)

- 4,0 kg NO_x (NO_x jako ekvivalent NO₂) na tunu vyrobeného papíru

- 1500 kg CO₂ na tunu vyrobeného papíru včetně emisí z výroby elektřiny (v místě i mimo)

4.7 Snížení spotřeby energie

Celková spotřeba energie na výrobu papíru se vypočítá jako součet energií spotřebovaných v jednotlivých etapách výroby a nesmí překročit:

- 26 GJ tepelné energie na tunu vyrobeného papíru

- 7 GJ (1940 kWh) elektřiny na tunu vyrobeného papíru

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží písemné čestné prohlášení o splnění jednotlivých kritérií spolu s příslušnou dokumentací (například výrobní technická dokumentace, podnikové normy, bezpečnostní listy chemických látek použitých ve výrobě, výpočty energetických a odpadářských bilancí, doklady o materiálovém složení obalu a způsobu balení výrobku, apod.).

5 Ověřování

5.1 Splnění jednotlivých požadavků musí být prokázáno přesvědčivým způsobem uvedeným pod kritérii v částech „3. Základní požadavky“ a „4. Specifické požadavky a environmentální kritéria“

a doloženo doklady o dosažení předepsaných vlastností a jakostních parametrů výrobku, doklady o užití surovin, spotřebách, emisích a způsobu balení výrobků.

Pozn.:

Měření odpadních vod mohou být prováděna po čištění na závodní nebo městské ČOV. Měření nesmí být starší než 12 měsíců (vztaženo k datu podání přihlášky).

Do celkové tepelné energie patří všechna zakoupená paliva kromě paliv na vnitřní výrobu elektřiny. Zahrnuta je rovněž tepelná energie získaná spalováním odpadů na místě (např. dřevní odpady, kaly, odstřížky z výroby) a také teplo získané z vnitřní výroby elektřiny. (Do výpočtu celkové tepelné energie je zahrnuto pouze 80 % tepelné energie z takovýchto zdrojů).

Celkovou elektrickou energii se rozumí elektřina odebraná z rozvodné sítě a z vnitřní výroby elektřiny. Nemusí být zahrnuta elektřina spotřebovaná na čištění odpadní vody.

- 5.2 V případě potřeby lze použít jiné zkušební metody než ty, které jsou uvedeny pro dané kritérium, pokud je příslušný odpovědný orgán, který posuzuje žádost o udělení ekoznačky, uzná za rovnocenné. Ten také může vyžadovat doplňkovou dokumentaci a může provést nezávislá ověřování, včetně návštěv v místech výroby.
- 5.3 Při posuzování žádosti a kontrole dodržování požadavků a kritérií u žadatele o ekoznačku, výrobce, bude vzato v úvahu zavedení uznaných environmentálních manažerských systémů, jako je certifikace podle ČSN EN ISO 14001 nebo registrace Programu EMAS podle Nařízení EP a Rady (ES) č. 761/2001 (konsolidované znění).

Rovněž bude vzato v úvahu zda má žadatel o ekoznačku, výrobce, systém řízení kvality certifikovaný podle normy ČSN EN ISO 9001. V tomto případě nutnost kontroly, která může být Agenturou prováděna nahodile, odpadá.

6 Organizační záležitosti

Organizační záležitosti k podání přihlášky k výběrovému řízení pro propůjčení ekoznačky, ochranné známky „Ekologicky šetrný výrobek“, zajišťuje CENIA, česká informační agentura životního prostředí, pracoviště Agentura pro ekologicky šetrné výrobky, Litevská 8/1174, 100 05 Praha 10.

7 Platnost

Tato technická směrnice nabývá účinnosti dnem podpisu a má platnost do 31.8.2013.

V Praze dne 9.9.2011

Tomáš Chalupa
ministr životního prostředí